

การพัฒนาผู้บรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมระดับมัธยมศึกษา
ในประเทศไทย ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
ของไวรัสโคโรนา 2019

Development of Wind Band Performers
in a Secondary Level of Thailand Amidst
the Coronavirus Pandemic Situation 2019

(Received: June 21, 2021 Revised: Nov 20, 2021 Accepted: Dec 10, 2021)

ณัฐศรีณีย์ ทฤษฎิกุล¹

Natsarun Tissadikun

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางสำหรับครูผู้สอนวงดุริยางค์เครื่องลมในด้านของการพัฒนาผู้บรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของของไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งวงดุริยางค์เครื่องลมระดับมัธยมศึกษาเป็นกิจกรรมในสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางการบรรเลง รวมถึงการพัฒนาองค์ความรู้ทางดนตรีควบคู่กันไป แต่ทั้งนี้ จากสถานการณ์ดังกล่าว จึงทำให้เกิดอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนและการฝึกซ้อมการบรรเลงดนตรีผู้เขียนจึงได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาผู้บรรเลงระดับมัธยมศึกษาในวงดุริยางค์เครื่องลมมีองค์ประกอบด้านการพัฒนา 3 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาด้านทฤษฎีดนตรี 2) การพัฒนาด้านโสตประสาท และ 3) การพัฒนาแนวคิดของเสียง ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญและสามารถนำไปดำเนินการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ รวมถึงสื่อเทคโนโลยีออนไลน์

¹อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรีตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เพื่อช่วยในการพัฒนาองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการเตรียมความพร้อมด้านองค์ความรู้ทางทฤษฎี และปฏิบัติด้านโสตประสาท รวมถึงความเป็นดนตรีในการสร้างสุนทรียภาพทางดนตรีให้กับผู้บรรเลงก่อนที่จะเข้าไปสู่กระบวนการปฏิบัติการบรรเลงหลังจากที่สถานการณ์ของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ได้ผ่อนคลายลงในอนาคต

คำสำคัญ: วงดุริยางค์เครื่องลม มัธยมศึกษา ไวรัสโคโรนา

Abstract

This article aims to present guidelines for wind band teachers. In terms of the development of secondary level wind bands in Thailand in the midst of the coronavirus 2019 pandemic, wind bands at secondary level are an activity in educational institutions that focuses on improving their music performance skills as well as developing musical knowledge. However, this situation creates obstacles to learning, teaching, and rehearsal. The author presented the development guidelines for secondary level wind band performers with three development elements: 1) Music Theory Development, 2) Ear Training Development, and 3) Sound Concept Development, which are emphasis elements and can be used for online learning and teaching, including online technology media, to help the three components' development be effective. Also, it is a preparation of theoretical knowledge and ear training, including music aesthetics for performers before entering into performance processing after the Coronavirus 2019 pandemic in the future.

Keywords: Development, Wind Band, Virus Corona

บทนำ

ในปัจจุบันนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาได้เข้ามามีบทบาทต่อการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบของการสอนให้เท่าทันต่อยุคสมัย การพัฒนาให้การเรียนการสอน เกิดความสัมฤทธิ์ผล สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนในปัจจุบัน คิดค้นวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ เข้ามาประยุกต์ใช้ในการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ลดระยะเวลาในการเรียนรู้ที่น้อยลง เกิดความสะดวกต่อผู้เรียนและผู้สอน แต่เกิดผลสัมฤทธิ์ได้ในที่สุด รวมทั้งการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิงต่าง ๆ จากแหล่งข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์ การหาข้อเท็จจริงเพื่อการยืนยันคำตอบของข้อมูลที่ได้จากข้อมูลที่ได้ในการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงทำให้ผู้เรียนในปัจจุบัน มีความชำนาญด้านการใช้เทคโนโลยีมาเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสกับการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาก็เกิดการปรับตัวโดยมีการคิดค้นพัฒนาการเรียนรู้สิ่งใหม่ ไวรัสโคโรนา 2019 จึงเป็นการเตือนให้เราตั้งรับและเกิดการตื่นตัว จนมีการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางเทคโนโลยีให้มีความยืดหยุ่น ปรับใช้ให้เข้ากับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (สิริพร อินทสนธิ, 2563, น. 212) อีกทั้ง ในด้านระบบการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อเป็นอย่างยิ่งในทุก ๆ รายวิชาตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ โดยการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ อาจไม่สามารถตอบโจทย์หรือบรรลุเป้าหมาย หรือผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังของบางรายวิชาได้ โดยเฉพาะรายวิชาที่มุ่งเน้นการปฏิบัติทักษะ อย่างเช่น ทัศนศิลป์ นาฏศิลป์ และดนตรี ซึ่งเป็นรายวิชาที่มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติทักษะเป็นหลัก อีกทั้ง ทำให้ผู้เรียนเสียโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรที่จะช่วยในการฝึกฝนและปฏิบัติ อย่างเช่น อุปกรณ์เครื่องดนตรี เป็นต้น รวมถึงเสียโอกาสในการแสดงออกของผู้เรียนทางด้านศิลปะแขนงต่าง ๆ ไม่สามารถที่จะจัดการแสดงแบบปกติได้ เพราะไม่มีเวทีในการแสดงออก และโอกาสที่จะได้แสดงฝีมือในการปฏิบัติจริง หรือกรณีการแสดงออกผ่านสื่อออนไลน์

ก็ยังไม่เทียบเท่ากับการแสดงจริง เพื่อสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ต่อการแสดงต่อหน้าสาธารณชน และต้องอาศัยทักษะการติดต่อและอุปกรณ์ อิเลคทรอนิกส์ที่จะเอื้อต่อการนำเสนอผลงานศิลปะของตนเองผ่าน สื่อออนไลน์ได้ นอกจากนี้รายวิชาต่าง ๆ ที่เกิดผลกระทบต่อสถานการณ์ การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 และไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ ตามปกติแล้ว กิจกรรมในสถานศึกษาก็เช่นเดียวกัน โดยกิจกรรมในสถานศึกษา มุ่งเน้นการสร้างเสริมประสบการณ์ให้กับผู้เรียนในสถานศึกษา ที่มีความถนัด เฉพาะด้าน ได้มีโอกาสและประสบการณ์ในการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ นอกเหนือไปจากรายวิชาตามหลักสูตร แต่เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในสถานศึกษา อย่างเช่น กิจกรรม วงดุริยางค์เครื่องลมในสถานศึกษา ซึ่งเป็น กิจกรรมที่ต้องอาศัยผู้บรรเลงเป็นจำนวนมาก และต้องมีการดำเนินกิจกรรม ด้วยการฝึกฝนปฏิบัติทักษะให้เกิดความชำนาญทางด้านการบรรเลงร่วมกัน และเมื่อเกิดอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว จึงทำให้ครูผู้สอน กิจกรรมวงดุริยางค์เครื่องลมต้องหาทางออกในการที่จะให้ผู้เรียนซึ่งเป็นผู้บรรเลงในกิจกรรมวงดุริยางค์เครื่องลม ได้มีการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ในช่วงสถานการณ์ดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุด ถึงแม้ว่า จะมีข้อจำกัด ในด้านของเครื่องดนตรีที่ผู้เรียนไม่สามารถนำกลับไปฝึกปฏิบัติที่บ้านได้ แต่เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคิดค้นหาแนวทางให้การพัฒนาด้านอื่น ๆ ทดแทน ได้ท่ามกลางสถานการณ์ที่ยากลำบากนี้

ด้วยเหตุนี้ จากผลกระทบต่อการเรียนการสอนในกิจกรรมวงดุริยางค์ เครื่องลมในสถานศึกษาโดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย ทำให้เกิด อุปสรรคต่อการพัฒนาการฝึกซ้อมบรรเลงเป็นอย่างมาก ในด้านของการพัฒนา ทักษะการบรรเลง (Performance Skills) ซึ่งในช่วงปกติ วงดุริยางค์เครื่องลม มีการฝึกซ้อมทักษะการบรรเลง 2 รูปแบบ ได้แก่ การฝึกซ้อมแบบกลุ่มเล็ก (Sectional) และการฝึกซ้อมรวมวง (Ensemble) โดยรูปแบบการฝึกซ้อม ดังกล่าว จะช่วยพัฒนาผู้เรียนด้านความเป็นดนตรี (Musicianship)

สอดคล้องกับแนวคิดของ Battisti, Frank (2008, p. 8-9) ได้อธิบายว่า การพัฒนาความเป็นดนตรีจะต้องประกอบไปด้วย จังหวะ (Rhythm) ความสมดุลของเสียง (Balance) และระดับเสียงดัง-เบา (Dynamic) ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ล้วนต้องอาศัยรูปแบบการฝึกซ้อมร่วมกันทั้งสิ้น จึงจะเกิดความเป็นดนตรีขึ้นมาได้ แต่เนื่องด้วยสถานการณ์ที่ไม่ปกติ และอยู่ในรูปแบบของการสอนออนไลน์ ครูผู้สอนจะต้องหาทางออกโดยประคับประคองให้ผู้บรรเลงได้ฝึกฝนทักษะการบรรเลงอย่างสม่ำเสมอ เช่น การนำเครื่องดนตรีกลับไปฝึกซ้อมตนเองที่บ้าน การมอบหมายภาระงาน แบบฝึกหัดเพื่อฝึกฝนทักษะ อีกทั้งถือเป็นโอกาสอันดี ที่ครูผู้สอนจะได้พัฒนาองค์ความรู้ทางดนตรีด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากทักษะการปฏิบัติบรรเลงของผู้เรียนซึ่งมักถูกกละเลยไป และเป็นส่วนสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลม ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้เขียนจึงได้มีการนำเสนอการแนวทางในการพัฒนาผู้บรรเลงในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญที่นอกเหนือไปจากทักษะการบรรเลงเพียงอย่างเดียว ที่โดยปกติแล้วจะใช้เวลาในการฝึกซ้อมปฏิบัติท่ามกลางระยะเวลาการฝึกซ้อมที่จำกัด จึงทำให้ขาดในส่วนของการพัฒนาด้านประวัติ ทฤษฎี และสอดประสานที่มีความสำคัญต่อการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมทั้งนี้ Eric Lynn Harris (2006, p .1-2) ได้กล่าวว่า การสอนวงดุริยางค์เครื่องลมที่ถูกต้อง และเกิดการสัมผัสผลที่ดีจะต้องมีการเรียนรู้ด้านทฤษฎีดนตรีควบคู่ไปด้วย เพื่อยกระดับมาตรฐานของการสอนวงดุริยางค์เครื่องลมและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนได้มากที่สุด โดยการสอนทฤษฎีดนตรีในวงดุริยางค์เครื่องลม ไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่จากการศึกษาการประกวดดนตรีหรือการแข่งขันต่าง ๆ คณะกรรมการตัดสินการประกวดหลายคนเห็นว่า ผู้สอนวงดุริยางค์เครื่องลมมองข้ามในเรื่องของการสอนทฤษฎีไปเพื่อที่จะเร่งรีบให้ผู้เรียนบรรเลงบทเพลงเพื่อเข้าประกวดได้เพียงอย่างเดียว นอกจากทฤษฎีดนตรีแล้ว ยังควรต้องมีการฝึกฝนด้านสอดประสานด้วย เนื่องจากมีความสำคัญต่อการบรรเลงรวมวง ที่ผู้เรียนจะต้องฟังเสียงซึ่งกันและกัน

เพื่อปรับความตึง-เบาให้มีความกลมกลืนกัน และเป็นทักษะสำคัญสำหรับนักดนตรีมืออาชีพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Sarah Mckoin (2015, p. 45) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการใช้หูเพื่อการฟังเสียงในขณะบรรเลงร่วมกัน จะทำให้ผู้บรรเลงสามารถแยกแยะเสียงเพี้ยน และเสียงที่กลมกลืนกันได้ รวมถึงการพัฒนาแนวคิดเสียง ซึ่ง Daniel Peterson (2015, P.54) ได้ให้ความสำคัญกับเสียงต้นแบบที่ดีจากการได้ฟังเสียงที่มีคุณภาพจากนักดนตรีอาชีพจริงที่ส่งผลต่อการบรรเลงดนตรีที่ดีในวงดุริยางค์ เครื่องลมที่มีประสิทธิภาพ จากความสำคัญและความจำเป็นของทฤษฎีดนตรี โสตประสาท และการพัฒนาแนวคิดของเสียงที่ส่งผลต่อคุณภาพการบรรเลงวงดุริยางค์ เครื่องลม ผู้เขียนจึงได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาผู้บรรเลงวงดุริยางค์ เครื่องลม ซึ่งเป็นเพียงแนวทางที่จะช่วยทำให้เกิดกระบวนการในการสอนวงดุริยางค์ เครื่องลมในช่วงสถานการณ์โควิด 19 นอกเหนือไปจากทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรี ประกอบไปด้วยแนวทางใน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ความรู้ทางทฤษฎีดนตรี (Music Theory) ซึ่งเป็นระดับพื้นฐานที่ผู้บรรเลงต้องเรียนรู้อ่านโน้ต จังหวะ 2) การพัฒนาด้านทักษะโสตประสาท (Ear Training) เป็นส่วนสำคัญสำหรับนักดนตรี และ 3) การพัฒนาแนวคิดของเสียง (Sound Concept) รวมถึงการสื่อสารอารมณ์ของบทเพลงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1. การพัฒนาความรู้ทางทฤษฎีดนตรี (Music Theory)

การพัฒนาความรู้ทางทฤษฎีดนตรีเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในระดับพื้นฐานสำหรับผู้บรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลม ทั้งนี้ ฌูร์ท สุธจิตต์ (2555, น. 39) ได้อธิบายถึงปัญหาด้านการสอนกิจกรรมวงดุริยางค์เครื่องลม ในสถานศึกษา มักไม่ได้ให้ผู้บรรเลงพัฒนาองค์ความรู้ทางทฤษฎีดนตรีสากล แต่มักจะมุ่งเน้นการปฏิบัติเป็นหลักเพื่อที่จะมุ่งไปสู่การแสดงและการประกวดเพียงอย่างเดียว ทำให้การเรียนรู้ทางดนตรีของนักเรียนขาดสาระสำคัญในบางด้านไป รวมถึงความรู้ความเข้าใจเรื่องทฤษฎีและประวัติดนตรี ดังนั้น

ในท่ามกลางสถานการณ์วิกฤตินี้ ทำให้ต้องมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ (Online Distance Learning) ครูผู้สอนจะต้องมีการเพิ่มพูนองค์ความรู้ให้กับผู้บรรเลงในวงดุริยางค์เครื่องลมให้มากขึ้น โดยเฉพาะทฤษฎีดนตรีที่ผู้เรียนจะต้องมีองค์ความรู้ระดับพื้นฐาน และความคล่องแคล่วในการอ่านโน้ต ปฏิบัติจังหวะ การประยุกต์ใช้และทราบบทบาทหน้าที่ของสัญลักษณ์ทางดนตรีที่ถูกต้อง ก่อนที่จะเริ่มต้นการเรียนรู้ด้านทฤษฎีดนตรี ครูผู้สอนควรต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งในด้านของทฤษฎีดนตรี การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิเคราะห์โน้ตเพลง (Score) สิ่งที่สำคัญในการพัฒนาด้านทฤษฎีดนตรี ควรมีการเรียงลำดับระดับความยาก-ง่ายของเนื้อหา และลำดับการสอน เช่น จังหวะ (Rhythm) ระดับเสียง (Pitch) ชั้นคู่ (Interval) และคอร์ด (Chord) โดยครูผู้สอนอาจสอนแบบออนไลน์โดยการเลือกใช้แพลตฟอร์ม (Platform) หลากหลายมาก ทั้งในการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียนผ่านโปรแกรมซูม (Zoom Cloud Meeting) ไมโครซอฟท์ ทีม (Microsoft Teams) และโปรแกรมอื่น ๆ (สิริพร อินทสนธิ, 2563, น. 207) ที่สามารถใช้ในการประชุมออนไลน์ร่วมกันแบบเป็นจำนวนมากได้ ทั้งนี้ ครูผู้สอนควรค้นหาเว็บไซต์ (Website) เช่น Musictheory.Net และ Tonesavvy.Com รวมถึงการหาแอปพลิเคชัน (Application) อย่าง Application Tenuto มาช่วยในการเสริมและพัฒนาทักษะด้านทฤษฎีดนตรีเช่น Musictheory.Net และ Tonesavvy.Com ให้กับผู้เรียนเพิ่มเติมจากการสอนผ่านระบบออนไลน์ เพื่อมอบหมายให้เป็นภาระงานประจำสัปดาห์ให้ไปฝึกฝนด้วยตนเองได้อย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกิดความชำนาญในการทำแบบฝึกหัดทฤษฎีดนตรีได้มากขึ้น

วิธีการกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ โดยการกำหนดเพลงที่ครูต้องการจะนำมาใช้ในการบรรเลงหลังจากที่กลับมาฝึกซ้อมในช่วงปกติได้แล้ว แต่เป็นการเลือกเพลงเพื่อนำมาศึกษารายละเอียดและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับบทเพลงที่ผู้เรียนจะต้องบรรเลงให้ละเอียดมากขึ้นและเนื้อหา

ต้องสอดคล้องกับบทเพลงที่เลือกมา เช่น บันไดเสียงในบทเพลง อัตรารัจจะ ค่าโน้ต และสัญลักษณ์ที่อยู่ในบทเพลง ซึ่งเนื้อหาเหล่านี้จะนำมาใช้ในการกำหนดเป้าหมายและเนื้อหาสาระได้ ส่วนวิธีการสอนในเนื้อหาที่กำหนดดังกล่าวนั้น ควรนำโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันในการนำมาช่วยสอนให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น

1.1 ครูผู้สอนทำการศึกษาโน้ตเพลง (Score)

การศึกษาโน้ตเพลง ครูควรเลือกบทเพลงเป้าหมายที่จะสามารถนำไปใช้ในการบรรเลงจริงในงานสำคัญหรือพิธีการต่าง ๆ ในอนาคตได้ หรือที่จะสามารถปฏิบัติการบรรเลงในสถานที่จริงได้ ซึ่งบทบาทของการเป็นครูผู้สอนหรือผู้อำนวยเพลงที่ดี จะต้องมีการเตรียมความพร้อมในการศึกษาบทเพลงล่วงหน้ามาก่อนที่จะนำมาสอนหรือถ่ายทอดให้กับผู้เรียนซึ่งเป็นผู้บรรเลงในวงดุริยางค์เครื่องลม (Holder, Roy. 2016, pp. 34-46) นอกจากนี้ Battisti, Frank. L. (2007, pp. 31-32) ได้เสนอแนะการเตรียมความพร้อมของผู้อำนวยเพลง หรือผู้ควบคุมวงในฐานะครูผู้สอนที่จะต้องทำการศึกษาโน้ตเพลงโดยพิจารณาจากชื่อบทเพลง ชื่อผู้ประพันธ์ (Composer) หรือผู้เรียบเรียง (Arranger) รูปแบบของการตีพิมพ์ (Publisher) การฝึกการฟังแนวเสียงแต่ละแนวของบทเพลง (Parts Listening) ศึกษาระยะเวลาที่ใช้ในการบรรเลงบทเพลง (Performance Duration) เพื่อความแม่นยำในการกำหนดรายการแสดงสำหรับการแสดงจริงต่อไป รวมถึงการค้นหาหลักทฤษฎีดนตรีในบทเพลงที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้วในระดับพื้นฐาน เช่น บันไดเสียงของบทเพลง อัตรารัจจะของบทเพลง โน้ตขั้นคู่ประสาน คอร์ดพื้นฐาน และเทคนิคการบรรเลง เพื่อที่จะนำมาใช้ในการสอนและอธิบายประกอบกับโน้ตเพลงที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาและเรียนรู้ไปด้วยกัน โดยปกติแล้วครูจะศึกษาโน้ตเพลงก่อนการฝึกซ้อมทุกครั้ง เพื่อนำไปซ้อมให้กับผู้เรียน แต่การศึกษาโน้ตเพลงในบริบทที่ต้องนำไปสอนผู้เรียนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่ปกตินั้น ควรต้องมีการศึกษาโน้ตเพลงในเชิงของการเตรียมผู้การนำ

ไปจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนแบบออนไลน์ให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยกันให้มากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากผู้เรียนอาจจะไม่สามารถปฏิบัติบทเพลงด้วยการรวมวงได้ ครูจึงควรเพิ่มการสอนให้ผู้เรียนได้ศึกษาโน้ตเพลงแบบควบคู่ไปด้วย จะเป็นประโยชน์มากขึ้น

1.2 การลงมือปฏิบัติการสอน

ครูผู้สอนอธิบายตามที่ได้ศึกษาบทเพลงมา แล้วมอบหมายภาระงานให้ผู้เรียนช่วยกันวิเคราะห์ โดยส่งโน้ตแต่ละเครื่องดนตรี (Part) ให้ผู้เรียนได้ลองศึกษาล่วงหน้าก่อน อาจส่งไปในรูปแบบไฟล์ภาพ หรือไฟล์เอกสาร โดยมอบหมายเป็นภาระงานเพื่อทดสอบหลังเรียนทฤษฎีดนตรีสากลแล้วว่า ในบทเพลงที่ตนเองได้รับนั้น อยู่บนบันไดเสียง (Scale) ไต มีสัญลักษณ์ทางดนตรี และสัญลักษณ์นั้น ๆ มีหน้าที่ในการบรรเลงอย่างไร ค่าโน้ต จังหวะขั้นคู่ที่เกิดขึ้นในแนวทำนองของตนเอง เป็นต้น นอกจากนี้อาจเพิ่มเติมเรื่องของเทคนิคการบรรเลงด้วยว่า เทคนิคที่พบในโน้ตเพลงของแต่ละเครื่องดนตรีนั้นมีเทคนิคอะไรบ้าง แล้วให้ผู้เรียนช่วยกันค้นหาคลิปวิดีโอ (Clip VDO) จากเว็บไซต์ Youtube เพื่อค้นหาเทคนิคการบรรเลงเครื่องดนตรีที่พบหรือมีความคล้ายคลึงกัน จากนั้น ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ต่อไปว่า ควรทำการฝึกซ้อมด้วยแบบฝึกหัดใด ที่จะช่วยในการพัฒนาเทคนิคที่พบในบทเพลงได้ ทั้งนี้ หลังจากการอธิบายบทเพลงและมอบหมายภาระงานแล้ว ผู้เรียนจะทำการฝึกฝนโดยการทำแบบทดสอบผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน ซึ่งในบางครั้งอาจออกแบบกิจกรรมการปฏิบัติภารกิจทำนองในโน้ตเพลง การเล่นเกมตอบคำถามที่ครูสามารถสร้างและออกแบบขึ้นเองได้อย่างเว็บไซต์ Quizizz หรือ Mentimeter ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่เหมาะสมกับการใช้ในการสร้างเกม หรือการตอบคำถามสำหรับบทเรียนได้

1.3 การวิเคราะห์บทเพลงระหว่างครูและผู้เรียน

เมื่อครูมอบหมายภาระงานโดยส่งโน้ตเพลงแต่ละเครื่องดนตรีให้ผู้เรียนแต่ละคนได้วิเคราะห์ทางทฤษฎีดนตรีสากล และเทคนิค

การบรรเลงแล้ว ให้มีการนำเสนอแบบออนไลน์ โดยเป็นลักษณะของการอภิปรายร่วมกัน ซึ่งมอบหมายให้ผู้บรรเลงเครื่องดนตรีกลุ่มเดียวกัน (Sectional) นำเสนอร่วมกัน โดยอธิบายทฤษฎีดนตรีและเทคนิค จากนั้นครูมีการแนะนำเพิ่มเติมหรือสรุปแล้ว แล้วให้ผู้เรียนจดบันทึกแผนการฝึกซ้อมเพื่อหลังจากพ้นวิกฤติแล้ว จะได้ทำการฝึกซ้อมตามแผนที่ตนเองได้กำหนดเองได้ ครูผู้สอนอาจกำหนดแบบแผนของการบันทึกผลวิเคราะห์

แบบบันทึกวิเคราะห์เพลง	
ชื่อบทเพลง.....	
ผู้ประพันธ์.....	ผู้เรียบเรียง.....
ชื่อ-สกุล.....	เครื่องดนตรี.....
วันที่...../...../.....	ระดับชั้น.....
ผลวิเคราะห์ด้านทฤษฎีดนตรีสากล	
1. บทเพลงนี้อยู่บนบันไดเสียง (Scale).....	
2. อัตราจังหวะ (Time Signature).....	
3. สัญลักษณ์ทางดนตรีที่พบในบทเพลง (อธิบายโดยระบุหมายเลขห้องทุกครั้ง)
4. โน้ตขั้นคู่ (Interval) ที่พบในแนวทำนอง (อธิบายโดยระบุหมายเลขห้องทุกครั้ง)
5. เทคนิคการบรรเลงที่พบ
6. แบบฝึกหัดที่ควรนำมาฝึกฝนเพื่อพัฒนาเทคนิคดังกล่าว
7. ทฤษฎีด้านอื่น ๆ ที่พบ

ภาพที่ 1 ตัวอย่างของแบบบันทึกวิเคราะห์เพลง

(ณัฐศรีณีย์ ทฤษฎีคุณ, 2564)

จากภาพที่ 1 ตัวอย่างของแบบบันทึกวิเคราะห์เพลง เป็นเพียงการกำหนดประเด็นให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เพลงได้สอดคล้องกับประเด็นตามที่คุณสอนต้องการ ซึ่งอาจนำไปประยุกต์ใช้สำหรับการประเมินผล หรือการเพิ่มเติมและขยายประเด็นอื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสมต่อไป ดังนั้น ในการสอนทฤษฎีดนตรีให้กับผู้เรียนในวงดุริยางค์เครื่องลม เป็นสิ่งที่สำคัญ ต่อการพัฒนาต่อยอดและประยุกต์ใช้ร่วมกับการปฏิบัติการบรรเลง อย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และท่ามกลางสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส โควิด 19 ที่ผู้เรียนต้องเรียนออนไลน์ จึงเป็นโอกาสอันดีที่ครูผู้สอน ได้มีเวลาในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนซึ่งเป็นผู้บรรเลงในวงดุริยางค์เครื่องลม ให้เป็นนักดนตรีโดยสมบูรณ์ คือมีองค์ความรู้ด้านพื้นฐานทฤษฎีดนตรี สามารถอ่านและปฏิบัติโน้ตดนตรีสากลได้ และสามารถวิเคราะห์บทเพลง จากการใช้อองค์ความรู้ทางทฤษฎีดนตรีให้เป็นประโยชน์ในการต่อยอด ทางการบรรเลงและศึกษาทางดนตรีในระดับที่สูงขึ้นต่อไปได้

2. การพัฒนาทักษะโสตประสาท (Ear Training)

การพัฒนาโสตประสาทมีความจำเป็นต่อการพัฒนาความเป็น นักดนตรีที่มีประสิทธิภาพ โดยมีการจัดรายวิชาโสตทักษะสำหรับนักดนตรี เป็นวิชาสำคัญในกระบวนการเรียนดนตรี เพราะเป็นวิชาที่มีความเกี่ยวข้องกับการฝึกฝนเพื่อพัฒนาทักษะความสามารถในการฟัง การรับรู้เสียง ความละเอียดของเสียง เพื่อประสิทธิภาพในการรับรู้ของเสียงมากยิ่งขึ้น (นิอร เตรีตตันชัย, 2562, น. 319) เนื่องจากทักษะการบรรเลงใด ๆ ต้องอาศัย ทักษะการฟังเสียง และควบคุมทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีของตนเอง ให้เป็นไปตามสิ่งที่ได้ฟัง ทั้งน้ำเสียง (Intonation) ความกลมกลืนของเสียง (Blending) และความสมดุลของเสียง (Balancing) ดังนั้น เมื่อผู้บรรเลง มีการฟังซึ่งกันและกัน และปรับการควบคุมทักษะให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จะสามารถที่จะบรรเลงบทเพลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ มากยิ่งขึ้น

จากความสำคัญของโสตประสาทสำหรับผู้บรรเลงวงดุริยางค์ เครื่องลม โดยเฉพาะผู้บรรเลงในระดับนักเรียน และนักศึกษาที่ต้องหมั่นฝึกฝน ทักษะโสตประสาทอย่างสม่ำเสมอให้เกิดความชำนาญ โดยในปัจจุบันได้มีการออกแบบและพัฒนาการฝึกโสตประสาทสำหรับนักดนตรีผ่านระบบออนไลน์ในรูปแบบของเว็บไซต์ (Website) และแอปพลิเคชัน (Application) ที่น่าสนใจมากมาย โดยครูผู้สอนอาจทำการค้นหาเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันที่เหมาะสมและน่าสนใจมาฝึกให้กับผู้เรียน และเป็นสื่อที่จะสามารถฝึกฝนได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านสมาร์ตโฟน (Smart Phone) อย่างอย่างสะดวกสบาย โดยเว็บไซต์ และแอปพลิเคชันที่แนะนำในการฝึกฝนโสตประสาทที่น่าสนใจมีดังนี้

ตารางที่ 1 ตัวอย่างเว็บไซต์และแอปพลิเคชันฝึกโสตประสาท

Website	Application
- Musictheory.Net	- Tenuto (Musictheory.Com)
- Tonesavvy.Com	- Quiztones
- Good-Ear.Com	- Earmaster
- Teoria.Com	- Good-Ear
	- Teoria

จากตารางที่ 1 เป็นการแนะนำตัวอย่างเว็บไซต์และแอปพลิเคชัน ฝึกโสตประสาทที่เหมาะสม ต่อการนำไปใช้ฝึกฝนทักษะโสตประสาทสำหรับผู้เรียน และสามารถนำไปใช้ได้จริง เหมาะกับการจัดการเรียนการสอน ด้านทฤษฎีและโสตประสาทในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะเว็บไซต์ Musictheory.Net เป็นเว็บไซต์ที่มีแอปพลิเคชันที่ใช้ชื่อว่า Tenuto สามารถใช้ได้บนอุปกรณ์ไอโฟน (Iphone) ไอแพด (Ipad) มีถึง 24 บทเรียนให้เลือกใช้ฝึกฝนทั้งทฤษฎี และโสตประสาท (Musictheory.Net, Online) นอกจากแอปพลิเคชัน Tenuto

มีบทเรียน 24 บทเรียน ยังมีแบบฝึกหัดทั้งทฤษฎี และโสตประสาทที่สามารถฝึกฝน และเลือกประเภทเสียงของเครื่องดนตรีในแต่ละชนิดได้ มีการรายงานผลคะแนนที่ตอบผิด และถูก และประเมินคะแนนแบบร้อยละของจำนวนข้อที่ตอบถูกอีกด้วย นอกจากนี้ ยังมีอีกหลากหลายเว็บไซต์และแอปพลิเคชันที่มีความน่าสนใจ และสามารถฝึกฝนความรู้ด้านทฤษฎีดนตรีสากลได้อีกด้วย

จากการนำเว็บไซต์และแอปพลิเคชันมาใช้ในการฝึกโสตประสาท ผู้เรียนซึ่งเป็นผู้บรรเลงในวงดุริยางค์เครื่องลมนั้น ครูผู้สอนอาจมอบหมายภาระงานให้มีการฝึกฝนในแต่ละสัปดาห์อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมีบางเว็บไซต์อย่างเช่น Tonesavvy.Com ที่มีระบบการจัดการห้องเรียน โดยครูผู้สอนสามารถจัดระบบห้องเรียนออนไลน์ในเว็บไซด์ดังกล่าวได้ เมื่อผู้เรียนทำการเข้าสู่ระบบในฐานะนักเรียน ก็จะเข้าไปฝึกแบบฝึกหัดที่ผู้สอนกำหนดไว้ในระบบ และผลของคะแนนที่ผู้เรียนทำการทดสอบจะปรากฏในระบบของผู้สอนแบบอัตโนมัติ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว จึงได้อำนวยความสะดวกให้กับผู้สอนให้จัดการวัดและประเมินผลผู้เรียนด้านโสตประสาทได้เป็นอย่างดี ดังนั้น การฝึกโสตประสาทให้กับผู้เรียนซึ่งเป็นผู้บรรเลงในวงดุริยางค์เครื่องลม ในฐานะครูผู้สอนอาจให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนโสตประสาทควบคู่ไปกับการเรียนการสอนทฤษฎีดนตรีด้วย เช่น การอ่านโน้ตให้คล่องแคล่ว ปฏิบัติจังหวะที่ถูกต้อง และการแสดงสัญลักษณ์ทางดนตรี กระตุ้นการฟังบทเพลงและแยกแยะเสียงเครื่องดนตรีได้ เช่น การฟังบทเพลงบรรเลงในประเภทต่าง ๆ หรืออาจเป็นบทเพลงที่ไม่ได้บรรเลงด้วยวงดุริยางค์เครื่องลมก็ได้ แต่ให้ผู้เรียนได้ฟังบทเพลงที่หลากหลาย และสามารถแยกแยะแนวเสียงหรือวิเคราะห์การฟังแนวเสียงเครื่องดนตรีของตนเองได้ และการวิเคราะห์ในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับทฤษฎีดนตรีและการฝึกโสตประสาทได้ต่อไป

3. การพัฒนาแนวคิดของเสียง (Sound Concept)

การที่ผู้บรรเลงหรือแม้กระทั่งครูผู้ควบคุมวงจะมีความสามารถในการอ่านโน้ตและมีความแม่นยำด้านโสตประสาทที่ดีในระดับพื้นฐานนั้น จะช่วยให้สามารถอ่านโน้ต และอ่านโน้ตเพลง (Score) ในบทเพลงได้อย่างแม่นยำ รวมถึงการพัฒนาทักษะการฟังจากภายใน (Developing Inner Hearing Skills) กล่าวคือ ความสามารถของการอ่านโน้ต และสามารถร้องเสียงหรือมีเสียงภายในใจได้ โดยที่ไม่ต้องบรรเลงเสียงให้ฟัง (Battisti, Frank L., 2007, p .23) ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าว เป็นผลมาจากพื้นฐานที่ได้มาจากการฝึกทักษะโสตประสาท และนำไปสู่การพัฒนาแนวคิดของเสียง (Sound Concept Development) ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญในองค์ประกอบด้านการบรรเลงด้วยคุณภาพเสียงที่ดีสำหรับผู้บรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลม และแนวคิดของเสียงนั้น จะเป็นตัวกำหนดคุณภาพเสียงของผู้บรรเลง เนื่องจากผู้บรรเลงจะต้องมีคุณลักษณะของเสียงต้นแบบไว้ในความคิดก่อนที่จะทำการบรรเลงดนตรีออกมาให้เกิดเสียงตามที่ตนเองคิดไว้ ดังนั้น การพัฒนาแนวคิดของเสียงให้กับผู้บรรเลงเป็นสิ่งที่เป็โอกาสอันดีในช่วงวิกฤติของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 และการใช้สื่อเทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวคิดของเสียง โดยทุกคนมีโอกาสที่ได้ฟังการแสดงคอนเสิร์ตระดับโลกได้ผ่านช่องทางออนไลน์ อย่างเช่น เว็บไซต์ยูทูบ (Youtube) หรือเฟสบุค (Facebook) ครูผู้สอนจะต้องค้นหาบทเพลงจากวงดุริยางค์เครื่องลมที่มีคุณภาพนำมาเปิดให้ผู้เรียนได้ฟังผ่านสื่อออนไลน์หรือการส่งลิ้งค์ (Link) ให้ผู้เรียนได้เข้าไปฟังบทเพลงเองได้ หรือการอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนมากขึ้นโดยการนำลิ้งค์ไปปรับเปลี่ยนเป็นรูปแบบของคิวอาร์โค้ด (QR Code) ให้ผู้เรียนสแกน (Scan) ด้วยสมาร์ตโฟน และสามารถเข้าไปฟังได้อย่างสะดวกมากขึ้น

จากวิธีการใช้สื่อออนไลน์เว็บไซต์ต่าง ๆ ที่จะให้ผู้เรียนได้ฟังบทเพลงจากวงดุริยางค์เครื่องลมที่มีคุณภาพนั้น ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ที่ได้จากการฟังเพลง เช่น สไตล์ (Style) การบรรเลงบทเพลงประเภทต่าง ๆ คุณลักษณะเสียงของเครื่องดนตรีเฉพาะกลุ่ม โดยครูผู้สอนอาจอภิปรายร่วมกันโดยให้ผู้เรียนฟังหลาย ๆ รอบ โดยมีลำดับของการฟังเพลงที่แนะนำดังนี้

รอบที่ 1 ฟังบทเพลงแบบโดยรวมเพื่อวิเคราะห์สไตล์ของเพลงและจังหวะในภาพรวม การฟังทำนองหลักของแต่ละช่วงของบทเพลง จากนั้นอภิปรายร่วมกันหลังจากฟังรอบที่ 1 จบ โดยครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนบอกผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการฟังเพลงตามที่กำหนดก่อนว่า เมื่อฟังบทเพลงแล้วรู้สึกอย่างไร สไตล์เพลงเป็นอย่างไร และจังหวะเป็นรูปแบบใดแล้วครูทำการแนะนำเพิ่มเติม และสรุปประเด็นให้ชัดเจน เช่น บทเพลง Hymn To The Infinite Sky ประพันธ์โดย Satoshi Yagisawa นักประพันธ์เพลงวงดุริยางค์เครื่องลมชาวญี่ปุ่น ซึ่งในบทเพลงนี้มีการสื่อถึงท้องฟ้าที่เป็นสัญลักษณ์ของความสงบสุข แต่กลับมีเครื่องบินรบบินอยู่บนท้องฟ้าเมื่อเด็ก ๆ เเงยหน้าขึ้นมอง จึงเป็นเรื่องที่น่าเศร้าและทราวนาให้เกิดความสันติภาพเกิดขึ้นบนโลก (Halleonard, Online) ซึ่งบทเพลงเป็นรูปแบบของโทเนโพอเอ็ม (Tone Poem) ช่วงแรกของบทเพลงเป็นจังหวะช้า และเข้าสู่ช่วงกลางเพลงที่มีจังหวะเร็ว ให้ความรู้สึกที่มีความแตกต่างจากช่วงแรกซึ่งในการฟังเพลงรอบที่ 1 นั้น จะเป็นการฟังเพลงในภาพรวมทั้งเรื่องจังหวะสไตล์ โดยสอบถามผู้เรียนถึงความรู้สึกที่ได้ฟังก่อนที่จะอธิบายความหมายของบทเพลงจริง

รอบที่ 2 ในการฟังรอบนี้ ให้ผู้เรียนฟังแนวเสียงเครื่องดนตรีของตนเอง ว่าในแต่ละท่อนหรือประโยคเพลง เสียงของกลุ่มเครื่องดนตรีใดมีบทบาทในการบรรเลงที่โดดเด่น และแนวเสียงใดในช่วงใดของบทเพลงที่บรรเลงเป็นแนวประกอบ จากนั้น ครูให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเครื่องดนตรีทำการวิเคราะห์ตอบคำถามตามประเด็นที่กำหนด จากนั้น ครูแนะนำเพิ่มเติม และ

สรุปประเด็นให้ชัดเจน ตัวอย่างจากบทเพลง Hymn To The Infinite Sky ที่ท่อนนำเริ่มต้นด้วยเครื่องกระทบ และกลุ่มฟลูต (Flute) ที่บรรเลงเข้าด้วยกัน เป็นเสียงประกอบของความสดใส ท้องฟ้าที่สวยงาม จากนั้น กลุ่มของคลาริเน็ต (Clarinet) บรรเลงทำนองเพื่อบรรยายความสวยงามของท้องฟ้าให้มีสีสัน เสียงที่เข้มข้นมากยิ่งขึ้น เป็นต้น ซึ่งบทเพลง Hymn To The Infinite Sky เป็นบทเพลงที่สามารถฟังแนวเสียงและจินตนาการเปรียบเทียบการสื่อความหมาย และพัฒนาการแนวคิดเสียงที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องดนตรีแต่ละกลุ่มในวงได้เป็นอย่างดี

รอบที่ 3 ครูเปิดโน้ตเพลงขึ้นหน้าจอเพื่อให้ผู้เรียนได้ดูประกอบการฟังบทเพลงอีกครั้งหนึ่งเพื่อจับประเด็นในการวิเคราะห์ว่า แนวเสียงใดเป็นทำนองหลัก และบรรเลงในช่วงใดหรือท้องเพลงใด และระหว่างที่ผู้เรียนกำลังฟังเพลงและดูโน้ตประกอบกันไปด้วย ครูทำการจดคำถามเพื่อเตรียมถามผู้เรียนตามประเด็นที่ได้กล่าวไว้ หลังจากฟังเพลงจบแล้ว ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นการวิเคราะห์ตามประเด็นที่กำหนดให้ และครูแนะนำเพิ่มเติมเพื่อสรุปผลให้ชัดเจน ยกตัวอย่างบทเพลง Hymn To The Infinite Sky ในท่อนนำที่ผู้เรียนสามารถฟังและแยกแยะเสียงของประเภทเครื่องดนตรีได้ชัดเจน เนื่องจากการเริ่มต้นของการบรรเลงจากกลุ่มเครื่องกระทบ และมีเสียงของฟลูตบรรเลงเพิ่มเข้ามา จากนั้นเป็นกลุ่มของคลาริเน็ตที่บรรเลงเป็นทำนองหลักทำให้เกิดการแยกทำนองหลักจากการฟังได้อย่างชัดเจน

ทั้งนี้ ครูผู้สอนอาจออกแบบตารางเพื่อบันทึกการฟังบทเพลง และให้ทราบถึงผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากผู้เรียน โดยมีตัวอย่างของแบบบันทึกการฟังดังนี้

แบบบันทึกการฟังบทเพลงครั้งที่.....

วันที่ฟัง...../...../..... ระยะเวลาที่ฟัง.....-.....น. จำนวนที่ฟัง.....รอบ

ชื่อบทเพลงที่เลือกฟัง.....

ชื่อผู้ประพันธ์เพลง.....

ชื่อผู้เรียบเรียง (ถ้ามี).....

แหล่งข้อมูลที่ฟัง (เช่น ชื่อเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน ฯลฯ).....

ชื่อวงดนตรีที่บรรเลง.....

เหตุใดนักเรียนจึงเลือกฟังบทเพลงที่บรรเลงจากวงนี้ หรือในบทเพลงรูปแบบ (Version) นี้

.....

.....

บทเพลงนี้มีสไตล์ /จังหวะ/เทคนิคการบรรเลงเป็นอย่างไร มีความเหมือนหรือแตกต่างไปจากบทเพลงที่นักเรียนได้รับโน้ตเพลงมาศึกษาหรือไม่ มีจุดใดที่เหมือนหรือคล้ายกันบ้าง (จงอธิบาย)

.....

.....

ภาพที่ 2 แบบบันทึกการฟังเพลง

(ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ, 2564)

จากภาพที่ 2 แบบบันทึกการฟังเพลง เป็นเพียงการกำหนดประเด็นให้นักเรียนฟังบทเพลงได้อย่างมีเป้าหมาย และวิเคราะห์จากการฟังโดยมุ่งเน้นสไตล์ จังหวะ และเทคนิคของบทเพลง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนำข้อมูลแต่ละคนมาอภิปรายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการตัดแปลงแบบฟอร์มการบันทึกผลต่าง ๆ ผ่านระบบ Google Form จะสามารถทำให้ผู้เรียนสะดวกต่อการเข้าไบบันทึกผลออนไลน์ หรือการใช้ Google Document ที่ผู้เรียนเข้าไปบันทึกผลการฟังเพลงรายครั้งได้ตลอดเวลา และจากลำดับของการฟังเพลงทั้ง 3 รอบ เป็นเพียงแนวทางในการฟังเพลงจากวงดุริยางค์เครื่องลมต้นแบบที่มีคุณภาพให้ผู้เรียนได้ฟังซ้ำ ๆ บ่อย ๆ จากลำดับที่ฟังโดยรวม และกำหนดประเด็นการฟังให้มีความซับซ้อนมากขึ้น และตั้งคำถามหลังจากการฟังเพลงในแต่ละรอบให้ผู้เรียนได้พัฒนาแนวคิด

การฟังเพลงอย่างลึกซึ้ง และวิเคราะห์เองได้ เป็นการสร้างประสบการณ์ และปลูกฝังทักษะการฟังแบบวิเคราะห์บทเพลงในฐานะนักดนตรี และฟังบทเพลง อย่างมีความหมาย ผู้เรียนจะซึมซับสไตล์การบรรเลงบทเพลงจากวงดุริยางค์ เครื่องลมต้นแบบที่มีคุณภาพที่ครูเป็นผู้นำมาให้ฟัง ผู้เรียนจะมีแนวคิด มาตรฐานของเสียงที่ได้ฟังจากต้นแบบในความคิด เมื่อมีการฟังซ้ำ ๆ บ่อยครั้ง ก็จะทำให้ผู้เรียนสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีได้จริงแล้ว ก็จะทำให้เกิด ประสบการณ์จากการจดจำที่เคยได้ฟังเพลงที่ผ่านมาได้ และจะนำไปพัฒนา ทักษะการบรรเลงเพื่อที่จะทำให้มีความสามารถในการควบคุมเสียงที่ออกมา ได้ตามความคิดของตนเองตามที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สรุป

การจัดการเรียนการสอนด้านทฤษฎีดนตรี โสตประสาท และแนวคิด ของเสียงเพื่อพัฒนาผู้บรรเลวงดุริยางค์เครื่องลมท่ามกลางสถานการณ์ การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 นี้ เป็นการนำเสนอเพื่อเป็นพื้นฐาน ในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ที่มุ่งเน้นการติดต่อสื่อสาร ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ไม่ให้เกิดช่องว่างหรือการเว้นวรรคที่ทำให้ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาผู้เรียนในกิจกรรมวงดุริยางค์เครื่องลมในช่วงวิกฤติ การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 โดยส่งผลกระทบต่อการพัฒนา ผู้บรรเลงที่เป็นนักเรียนในวงดุริยางค์เครื่องลมในสถานศึกษา การจัดการเรียน การสอนมีการมุ่งเน้นด้านการสนับสนุนให้มีการพัฒนาความร่วมมือระหว่าง ผู้เรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เป็นทีม ดังกระบวนการที่แบ่งเป็นกลุ่มย่อย เพื่อแยกไปศึกษาโน้ตเพลงสำหรับเครื่องดนตรีในกลุ่มเดียวกัน การสนับสนุน การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Active Learners) ซึ่งเป็นส่วนสำคัญยิ่ง และมีอยู่ในกระบวนการในประเด็นด้านแนวคิดของเสียง ที่ให้ผู้เรียนได้ แสวงหาแหล่งข้อมูลในการเลือกฟังบทเพลงที่บรรเลงจากวงต่าง ๆ ด้วยตนเอง และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเพื่อประเมินผล ซึ่งหลักการพื้นฐาน

ของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์นี้สอดคล้องกับแนวทางของ Angelo (1993) อ้างถึงในเนาวนิตย์ สงคราม (2557, น.121-122) สำหรับการพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นผู้บรรเลงในวงดุริยางค์เครื่องลม นั่น สิ่งที่สำคัญไม่ใช่เป็นเพียงการพัฒนาทักษะการบรรเลงเท่านั้น แต่องค์ความรู้และทักษะด้านอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการที่จะช่วยส่งเสริมทักษะการบรรเลงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้เขียนจึงเห็นถึงความสำคัญของการเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาสอันดี ท่ามกลางการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทักษะการบรรเลงของผู้เรียนในวงดุริยางค์เครื่องลม และไม่สามารถที่จะจัดการเรียนการสอนในกิจกรรมดังกล่าวนี้ได้อย่างเต็มที่ ผู้เขียนจึงได้มีการนำเสนอรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ อีกทั้งยังเป็นเหมือนการจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่อย่างหนึ่งที่กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความอยากเรียนรู้ด้วยรูปแบบของการเรียนการสอนด้านกิจกรรมวงดุริยางค์เครื่องลมผ่านระบบออนไลน์ แต่จะมีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นในด้านทฤษฎีดนตรี โสตประสาท และแนวคิดของเสียงซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบทเพลงที่จะนำไปใช้ในการบรรเลงในวันข้างหน้า

เอกสารอ้างอิง

- ณรุทธ์ สุทธิจิตต์. (2555). *ดนตรีศึกษา หลักการและสาระสำคัญ*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐศรีณีย์ ทฤษฎีคุณ. (2564). *การพัฒนาผู้บรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาดนตรีตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- เนาวนิตย์ สงคราม. (2557). *การศึกษานอกสถานที่และการศึกษานอกสถานที่เสมือนเพื่อการเรียนรู้เชิงรุก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นอร์ เทรตันชัย. (2562, มกราคม-มิถุนายน). การศึกษาการสอนโน้ตทักษะตามแนวสุดา พนมยงค์. *วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ*, 26(1), 315 - 345.
- สิริพร อินทสนธิ์. (2563, กรกฎาคม-ธันวาคม). โควิด-19: กับการเรียนการสอนออนไลน์ กรณีศึกษารายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 22(2), 203-214.
- Battisti, F. L., (2007). *On Becoming A Conductor: Lessons and Meditations on The Art Of Conducting*. FL: Meredith Music Publications.
- _____. (2008). *Chapter 1 Frank Battisti*. In Williamson, John E. (Ed.) *Rehearsing The Band* (P.1-10). FL: Meredith Music Publications.

- Harris, E. L. (2006). *Teaching Music Theory In The Traditional Wind Band Rehearsal: A Rationale, Survey of Materials, and Recommendations*. Graduate Studies Office of The University Of Southern Mississippi In Partial Fulfillment of The Requirements for The Degree of Doctor of Musical Arts.
- Halleonard. (2021). *Hymn To The Infinite Sky*. Retrieved 21 June 2021. from <https://Www.Halleonard.Com/Product/44003050/Hymn-To-The-Infinite-Sky>
- Holder, R. (2016). *Score Study And Rehearsal Preparation*. In Meyer, Stephen. (Ed) *Rehearsing The High School Band*. FL: Meredith Music Publications.
- Mckoin, S. (2015). *Sarah Mckoin*. In Miller, Donal (Ed.) *Rehearsal The Band: Volume 2* (P.42-50). FL: Meredith Music Publications.
- Musictheory. Net. (2021). *Tenuto For Iphone And Ipad*. Retrieved 15 May 2021. from <https://Www.Musictheory.Net/Products/Tenuto>.
- Peterson, D. (2015). *Daniel, Peterson*. In Miller, Donal (Ed.) *Rehearsal The Band: Volume 2* (P.51-60). FL: Meredith Music.